
Vergaderjaar 2018–2019

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

AE

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2019

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 8 januari 2019.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

Meerjarig Financieel Kader

De Raad besprak de uitkomsten van de Europese Raad van december jl.¹ en richtte zich op het vervolgproces van de onderhandelingen onder Roemeens voorzitterschap. De Europese Raad heeft het Voorzitterschap gevraagd om voort te bouwen op de werkzaamheden tot nu toe teneinde in het najaar een akkoord te bereiken. Naar verwachting zal de Europese Raad in juni opnieuw over het MFK spreken. Het Voorzitterschap lichtte toe verder te willen werken aan het onderhandelingsdocument (*negotiating box*) door o.a. het grote aantal opties te verminderen en waar mogelijk teksten in te korten en te vereenvoudigen. Het Voorzitterschap presenteerde tijdens de RAZ nog geen concrete voorstellen daartoe, maar gaf aan zich de komende periode te willen richten op o.a. de horizontale elementen en de inkomstenkant (eigen middelen). Er is nog geen nieuwe versie van het onderhandelingsdocument beschikbaar. Daarnaast wil het Voorzitterschap in de vakraden zoveel mogelijk voortgang boeken met de diverse sectorale voorstellen.

De Europese Commissie onderstreepte het belang van snelle voortgang in de onderhandelingen, o.a. vanwege de aanstaande EP-verkiezingen en het einde van de termijn van de Commissie-Juncker. Voorkomen moet worden dat er na een MFK-akkoord onvoldoende tijd resteert voor een gedegen voorbereiding van de nieuwe programmaperiode. De Commissie wees eveneens op de samenloop van de besprekingen over een eurozone-instrument voor convergentie en concurrentievermogen dat conform de conclusies van de Eurotop van 14 december jl. in de context van het MFK zal worden vormgegeven.

Een behoorlijk aantal lidstaten, waaronder Nederland, benadrukte tijdens de RAZ nogmaals dat de kwaliteit van het toekomstig akkoord voorop staat, niet het tijdschema. Bovendien moet de integraliteit van het MFK-pakket gewaarborgd blijven. Diverse lidstaten herhaalden hun prioriteiten en merkten daarbij op dat deze op diverse vlakken nog onvoldoende worden gereflecteerd in het onderhandelingsdocument. Een aantal lidstaten stelde daarom dat huidige tekst nog niet in evenwicht is. Uit de gedachtewisseling kwam naar voren dat verdere discussie nodig is over bijvoorbeeld het rechtsstaatmechanisme, de allocatiecriteria en thematische concentratie van structuurfondsen en *fair burden sharing*. Een aantal lidstaten hield een duidelijk pleidooi voor de introductie van nieuwe eigen middelen. Nederland en diverse gelijkgestemde lidstaten gaven aan dat zij de huidige versie van het onderhandelingsdocument als goede basis zien voor verdere onderhandelingen. Nederland stelde dat zowel modernisering als bezuinigingen noodzakelijk zijn. Onderdeel van de moderniseringsagenda is het versterken van conditionaliteiten voor Europese bestedingen. Nederland benadrukte tevens dat excessieve en onevenredige afdrachtenstijgingen vermeden moeten worden.

Programma Roemeens voorzitterschap

Tijdens de Raad Algemene Zaken gaf het Roemeens Voorzitterschap een presentatie van het voorzitterschapsprogramma voor de komende zes maanden, onder het motto «Cohesie, een gedeelde Europese waarde». Het programma werd toegelicht langs de vier pilaren: versterken van convergentie in de EU, veiligheid, een sterk buitenlands optreden en een Europa van gedeelde waarden. Meer informatie over het Roemeens Voorzitterschap is te vinden op de website www.Romania2019.eu

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/12/18/bijlage-kamerbrief-inzake-verslag-europese-raad-van-13-en-14-december-2018>

Actieplan Desinformatie

De Raad Algemene Zaken sprak voor het eerst inhoudelijk over het EU Actieplan voor het tegengaan van desinformatie. Nederland verwelkomde een gecoördineerde aanpak van desinformatie en heeft richting de Commissie waardering uitgesproken voor het feit dat de eerder geformuleerde Nederlandse zorgpunten in het actieplan zijn meegenomen. Nederland benadrukte dat bij het tegengaan van desinformatie in de eerste plaats een rol is weggelegd voor de media, techbedrijven en het maatschappelijk middenveld. Waar nationale veiligheid of politieke stabiliteit in het geding komen is een overheidsrol gerechtvaardigd. Fundamentele rechten en vrijheden, zoals de vrijheid van meningsuiting moeten daarbij te allen tijde worden gewaarborgd. Nederland heeft verder aangegeven dat er een rol is voor de overheid in het creëren van de voorwaarden voor een weerbare democratie, zoals bijv. het versterken van mediageletterdheid van burgers. Nederland zal binnenkort een campagne op dit terrein starten. Nederland heeft tevens begrip uitgesproken voor lidstaten die een andere ervaring met desinformatie hebben. Een grote groep lidstaten ziet meerwaarde in het versterken van de StratCom Taskforces, die bij hun werk ondersteund moeten worden door onafhankelijke *factcheckers*. Tevens riepen zij op tot snelle oprichting van het *Rapid Alert System* (netwerk van deskundigen). Vrijwel alle lidstaten benadrukten het belang van het versterken van de weerbaarheid van burgers middels aandacht voor mediageletterdheid alsook het belang van de rol van de onafhankelijke media. Een eerste gedetailleerde appreciatie van het Actieplan zal uw Kamer zo spoedig mogelijk ontvangen middels een BNC-fiche.

Lunchbespreking «betere communicatie over Europa naar de burger»

Tijdens de lunch vond een gedachtewisseling plaats over de wijze waarop burgers en de EU dichterbij elkaar kunnen worden gebracht. Daarbij heeft Nederland aangegeven dat er enerzijds volgens de Eurobarometer brede steun is onder de bevolking voor Europese samenwerking, maar dat mensen anderzijds ook kritisch zijn over de EU. Het is zaak de zorgen van mensen centraal te stellen en concrete resultaten te boeken op de thema's die mensen bezighouden, zoals veiligheid, migratie en klimaat. Een permanente dialoog is daarbij van groot belang.